

Una sola nota, invariable, immensa

A cavall entre els segles XIX i XX, Lleida assolí un prestigi intel·lectual sense precedents. La confluència de personatges rellevants i singulars, que destacaren en tots els àmbits del saber i les arts, incorporaren definitivament la societat lleidatana als corrents modernista i noucentista i, a la llarga, la seva influència esdevindrà essencial per explicar la història política, social i cultural d'aquella època. Junta-ment amb pintors, escriptors i polítics, destaquen, d'aquell tombant de segle i amb musicalitat pròpia, Ricard Viñes, Enric Granados i un joveníssim Emili Pujol. Tres grans músics que atorgarien a aquestes terres i a la mateixa ciutat de Lleida la categorització d'universal.

Fill de la Granadella, a la comarca de les Garrigues, la figura d'Emili Pujol representa l'excel·lència d'una Lleida excepcional i la de l'home savi i entenyable, alhora, que proclama el nom d'aquestes terres i Catalunya al món. Paral·lelament a l'actual procés de revisió de dinàmiques de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, que garanteix un enfocament acadèmic i cultural constantment adaptat als canvis socials, culturals i nacionals del nostre temps, la recuperació del capital humà històric és, també i amb ple convenciment, un dels principals objectius de l'IEI.

És per tot el que acabo de reportar que voldria que es percebés, d'aquestes meves paraules, dues coses: un sentir profund d'agraïment al Mestre -i la vàlua d'una obra emblemàtica i necessària que es projecta més enllà d'un àmbit local i temporal concrets. I un volgut homenatge a la Persona, d'invariable, immensa humanitat -una síntesi meravellosa de la condició humana.

Joan Reñé i Huguet
President de la Diputació de Lleida

Núm. DL: L-862-2016. Imprimeix: Arts Gràfiques de la Diputació de Lleida.

Projecte Emili Pujol.

Una sola nota, invariable, immensa.

Lleida, 20, 21 i 22 de juny de 2016

Organitza

Diputació de Lleida
municipis, territoris i tu

Col·labora

Emili Pujol

Una sola nota,
invariable,
immensa.

Lleida
20, 21 i 22 de juny
de 2016

Que sigui la meua ànima la corda d'un llaüt
per sempre igual i tensa
i que el destí no em pugui arrencar, decebut,
sinó una sola nota, invariable, immensa.
Una nota molt greu i molt constant. Vençut
no sigui mai el clau que tiba i que defensa
la viva pulcritud
de la vibració d'una corda ben tensa.

Sóc tan sovint com una corda fluixa i vençuda
que vibra malament!
Amb un ritme feixuc, enganyat i lent,
àtona, corrompuda,
corda desafinada, la meua ànima ment.
Quants cops l'hauria volgut muda
per no sentir la música falsa del seu accent!

Senyor, ¿Tu no voldries
reblar les torques dels meus extrems afeblits
perquè mai no s'afluixin les meves melodies?
Jo vull ésser constant en els plors i en els crits,
i cantar sempre igual, ignorant les follies,
els delers, els neguits,
el corb que sobrevola l'estepa dels meus dies...
Jo vull ésser com tu, o corda que diries
que sempre et polsen uns mateixos dits.

Gener del 1937

Màrius Torres (1910 - 1942)

CONCERT

Música per a llaüt de l'edat d'or elisabetiana Hopkinson Smith

Dilluns, 20 de juny de 2016

20.30h Església de Sant Llorenç de Lleida

Hopkinson Smith

Després de llicenciar-se en Musicologia per la *University of Harvard* (1973), Hopkinson Smith es desplaça a Europa per estudiar amb el Mestre Emili Pujol, gran pedagog de la tradició artística més alta de Catalunya, i amb Eugen Dombois, dues de les principals persones que més influïren en el jove Smith. A mitjan dels anys setanta, Hopkinson Smith participà en la fundació del conjunt Hesperion XX i inicià, d'aquesta manera i alternant amb la seva carrera solista, una fructífera col·laboració de deu anys amb el violagambista Jordi Savall. Des dels anys 80, se centra en el repertori solístic per a instruments de corda polsada (viola de mà, llaüt del renaixement, tiorba, guitarra i el llaüt barrocs).

Amb més de 20 enregistraments com a solista, Smith és internacionalment reconegut com a una de les personalitats principals en el terreny de la música antiga i un dels més grans llaütistes del món. La seva íntima musicalitat i elegància interpretativa el converteixen en un instrumentista d'una exquisidesa diàfana i corprenedora.

La seva relació amb Emili Pujol va molt més enllà de la de mestre-deixeble, fins al punt que, després de tants anys, Hopkinson Smith no es cansa de recordar, allà on va, la figura musical i la personalitat bonhomiosa del seu Mestre. Hopkinson Smith dona concerts i classes magistrals per tots els continents. Viu a Basilea (Suïssa) on ensenya música antiga a la prestigiosa *Schola Cantorum Basiliensis*.

«En Pujol s'hi sintetitza la formació del músic de finals del segle XIX amb la mentalitat tècnica del segle XX. Era un humanista a ultrança i un tècnic excepcional com a instrumentista.»

Hopkinson Smith

Anthony Holborne (?–1602)

Fare Thee Well
Muy Linda
My Selfe
Mad Dog

John Johnson (?–1594)

Johnson's Jewell
A Pavan

Anthony Holborne (?–1602)

It fell on a holy eve
Heigh Ho Holiday

John Dowland (1563–1626)

Prelude
Fantasie (5)

Shoes and Passion

The Cobbler (Anònim)

Passion (Holborne)

The Shoemaker's Wife (Dowland)

Anthony Holborne (?–1602)

Last Will and Testament
The Fairy Round

Fantasy be the most famous

G. Huwet & Dowland

Three Feminine Portraits

John Dowland (1563–1626)

Lady Clifton's Spirit

Mignarda

Lady Hunsdon's Allmand

8-Course Renaissance Lute made by Joel van Lennep, New Hampshire, USA.

CONFERÈNCIA-COL·LOQUI

Emili Pujol, una semblança personal Màrius Bernadó i Armando Marrosu

Dimarts, 21 de juny de 2016

19.30h Aula Magna IEI

Armando Marrosu

Deixeble d'Emili Pujol, ha desenvolupat una ingent tasca pedagògica de la guitarra al *Conservatorio di Sassari* (Sardenya). El 1977 funda la *Associazione Chitarristica Sassarese*, entitat que organitza, des de 1980, el prestigiós concurs de guitarra *Concorso Internazionale Biennale di Chitarra Emili Pujol*. Ha impartit cursos i classes magistrals pertot Itàlia, als EUA (Conservatori New England de Boston), a Catalunya, al País Valencià i a l'Estat espanyol. Ha estat catedràtic de guitarra del *Conservatorio Luigi Caneva de Sàsser* (1972–2001). L'any 2000 va rebre una de les màximes distincions musicals de la República italiana, «La Chitarra d'Oro della Didáctica», en el transcurs del Quinto *Convegno della Chitarra* celebrat a Alessàndria. Armando Marrosu ha estat durant molts anys, conjuntament amb Ricard Chic, professor del Curs de Tècnica i Interpretació Guitarrística del Conservatori Municipal Professional de Música de Lleida i professor responsable de la Càtedra Emili Pujol de Cervera.

Màrius Bernadó

Ha cursat estudis de música al Conservatori de Barcelona, de Filosofia i de Musicologia a la Universitat Autònoma de Barcelona i a l'*École Pratique des Hautes Études* de París, i de Litúrgia a la Facultat de Teologia de Catalunya. En l'actualitat és professor d'Història de la música a la Universitat de Lleida i director del SCT Laboratori de Musicologia i de l'Aula de Música d'aquesta universitat. La seva recerca se centra principalment en els repertoris litúrgics monòdics de l'Edat Mitjana i el Renaixement. És director de la col·lecció *DeMusica* de Edition Reichenberger (Kassel, Alemanya), de la Col·lecció Emili Pujol (IEI) i responsable d'altres sèries editorials dedicades a estudis de música i musicologia. És membre del *International Musicological Society Study Group Cantus Planus* i de diverses societats científiques. Des de les seves diverses responsabilitats professionals ha desenvolupat una important activitat de gestió cultural i difusió musical com a programador, crític i assagista. Col·labora regularment amb diversos grups i intèrprets especialitzats en música antiga com assessor en projectes de recuperació del patrimoni musical en concerts i enregistraments.

«Puc tranquil·lament afirmar, recolzant-me en la meva experiència com a docent, tant al conservatori com als cursos internacionals, que qui s'aproxima amb entusiasme, constància i humilitat al seu mètode i a les seves composicions [d'Emili Pujol], obté sovint resultats sorprenents.»

Armando Marrosu

CONCERT

Trepat & Jiménez Carles Trepat i Carmen Jiménez

Dimecres, 22 de juny de 2016

20.30h Església de Sant Llorenç de Lleida

I

VIOLA DE MÀ

Lluís del Milà

Fantasia del quarto tono

Fantasia del primer tono

Luys de Narbaez

Romance “Paseavase el Rey moro”

Fantasia del primer tono

La canción del Emperador, Mille Regres

de Josquin

Enríquez de Valderrabano

Quatro diferencias sobre la pavana

Cançons popular antigues

Los Pelegrinitos

Tres Morillas

Zorongo

II

GUITARRA

Emili Pujol

Tango

Cançó de bressol

Enric Granados

¡Chopin...! (Masurca)

Capricho español, op. 39

Zapateado (de Seis piezas sobre cantos

populares)

DUES GUITARRES

Enric Granados

Cartas de amor (Valses íntimos)

Cadencioso

Dolente

Emili Pujol

Manola del Avapiés (Tonadilla)

Carles Trepat

Guitarrista clàssic nascut a Lleida. Va iniciar els estudis de guitarra als tretze anys amb Jordi Montagut i el 1976 va assistir a l'últim curs que va donar Emili Pujol a Cervera. També va estudiar amb José Tomás, Alberto Ponce (École Normale de Musique de Paris), Eduardo Sainz de la Maça i Rafael Andia.

Ha guanyat premis internacionals, entre els quals destaquen el Premi Tárrega del Certamen Internacional Francisco Tárrega de Benicàssim o el primer premi en la 5a edició del Concurs Internacional de Toronto. El juliol de 2014 li va ser concedit el “Premi Honorífic José Tomás” a Petrer (Alacant). Ha col·laborat com a professor assistent de José Tomás als cursos d'estiu de Dènia i Vila-seca i toca amb guitarres històriques (Antonio Torres, José Pagés, Santos Hernández, Germans Conde) o guitarres modernes (José Luis Romanillos o Daniel Bernaert). Normalment, utilitza cordes de budell i seda en les seves guitarres històriques. És autor del redescobriment actual de la música de Miguel García –Pare Basilio–, mestre de Dionisio Aguado.

«La música d'Emili Pujol és d'una elevadíssima qualitat musical i d'un gran refinament interpretatiu. Una amalgama tècnica i artística que, en Emili Pujol, esdevé art.»

Carles Trepat

Carmen Jiménez

Comença els estudis musicals a l'Escola Municipal de Música de Azuaga (Badajoz). Allí es forma amb diversos mestres, com el guitarrista hongarès Zoltan Tokos, i participa en cursos amb José Tomás i Carles Trepat. Obté el Títol Superior de Guitarra Clàssica (2003) amb les màximes qualificacions, al Conservatori “Rafael Orozco” de Còrdova, amb el catedràtic Manuel Abella. Continua el seu aprenentatge abordant el repertori de la viola de mà i s'acosta als corrents d'interpretació històrica sota el mestratge de Hopkinson Smith (Càtedra Pujol de Cervera), Dènia i Aracena. Amplia l'estudi dels instruments de corda polsada del Renaixement i del Barroc a l'ESMUC (Barcelona), amb el professor Xavier Diaz, i finalitza el grau superior d'aquesta especialitat (2013) amb Juan Carlos Rivera, al Conservatori Manuel Castillo (Sevilla). La seva trajectòria musical l'ha portat a diferents llocs d'Europa per rebre els consells en l'àmbit de la música antiga, de músics com Ariel Abramovic, Evangelina Mascardi i Rolf Lishevand.

Va fundar el grup “Archetypus Ensemble”, que abasta repertori de cantigues i música sefardita i, a conseqüència d'una especialització cada cop més gran en la música espanyola del segle XVI, crea el duo “Redobles Cautivos”. Actualment compagina la seva tasca docent com a professora de guitarra i l'activitat concertística com a intèrpret. Com a guitarrista i violista ha ofert concerts per diferents llocs de la península, acompanyant repertori vocal del Renaixement i del Barroc. Ha participat en concerts del Festival de Música Antiga de Sevilla amb el Cor de la SMS, a més de formar part d'altres projectes al costat del Cor i Ensemble Fernando de les Infantes, el cor de Cambra de Sevilla, i l'Orquestra Barroca Eutherpe.

